

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés

Zala vármegye, 2024.08.20-2024.08.26.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a meleg, száraz időjárás a megyében. Csapadék továbbra is csak szórványosan hullott, 5-9 mm mennyiségben, 1-2 nap, de a megye nagy részén szárazság uralkodott.

A páratartalom csökkent, az átlag 65-75 % között változott. A minimum hőmérséklet 12,1-21,05 fok, a maximum 28,1-36,1 fok között alakult (átlag: 20,1-28,6 fok). A hét nagy részén az éjszakai órákban sem frissült jelentősen a levegő.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE ÁRVAKELÉS, KERESZTESVIRÁGÚ MÁSODVETÉSEK

Növényfenológia: 4-6 leveles állapot, tarló ápolás.

A **hántott repce tarlókon** az árvakelésű repce 4-6 leveles állapotú. A **bolhák** betelepődése folyamatos, a kevésbé fejlett állományokban (2-3 leveles) nagy számú de a kártétel csak gyenge mértékű.

A **keresztesvirágú zöldítő vetések** többsége 4-6 leveles állapotú. A **repcedarázs** rajzás intenzitása csökkent, tojásrakás nem tapasztalható. A **bagolylepkék** stagnáló kártétele mellett azonban erősödött a **tripszek** betelepődése, kártétele. A tojásrakás intenzív.

A fővetésű repce alá –a szárazság miatt- csak nagyon kevés helyen kezdték el a talajmunkákat, vetést.

KUKORICA

Növényfenológia: viaszérés-viaszérés vége, kényszerérés: a szemek aszottak, töppedtek.

A kukorica állományok felszáradása felgyorsult a megyénkben is. A tábla széleken gyakori a teljes növény száradás, de a táblák belső részein is intenzívvé vált a folyamat, a növények ~50-60 %-a felszáradt.

A **kukoricamol** 2. nemzedékének rajzása folyamatos, enyhén csökkenő 9-10 db imágó/csapda/3 nap fogással a fénycsapdáknak. A párosodás, tojásrakás valamint a lárvák fejlődése folyamatos. A kártételek növekedtek. A lárvák lefelé vándorlása jól látható, azok a talajfelszíntől számított 3. nóduszban is megfigyelhetők. Ennek eredményeként nemcsak a szár, hanem a csőtörés, károsodás is gyakori a fertőzött területeken (1-2. fotó).

A **kukoricabogár** rajzása visszafogott, csak egy-egy monokultúrás táblán tapasztalható a népesség erősödése, általában azonban nem.

A **fuzáriumos szárfertőzés** mellett a **vadak** kártétele is emelkedő. **Fuzáriumos csőfertőzés** egyelőre nem jellemző, de ha csapadékosabbra fordul az időjárás, a kukoricamol kártétele nyomán várható a betegség fellépése.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: citromérés-citromérés vége, állományok szárítása.

A napraforgó állományok barnulása, száradása folyamatos. Az állományszáradás elsődleges oka továbbra is a **száraz, meleg időjárás mellett az alternáriás betegség** állományszintű erősödése. A még egy hete nagyrészt zöld (sárga) állományok mostanra 80-100 %-osan

elbarnultak. Az **alternáriás** betegség tünetei a leveleken, a tányéron és a száron is erősödtek, közepes-erős fertőzöttség mellett.

A **diaportés szár-és tányérrothadás** betegség újabb tünetei nem jellemzőek vagy nem ismerhetők fel egyértelműen. A fertőzött állományokban a szár-illetve tányér törés növekedett állományon belül.

A száraz, meleg időjárás valamint a betegségek további terjedésének megakadályozása miatt az állományszárítások elvégzése javasolt.



1. fotó: Kukoricamoly kártétel következtében kialakult szár törés (2024.08.26.)



2. fotó: Kukoricamoly lárvája a cső alatt (2024.08.26.)

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, KÖRTE, DIÓ

Növényfenológia:

Cseresznye, meggy, kajszi: betakarítás utáni állapot;

Szilva: érés, betakarítás.

Alma, körte: gyümölcs színeződés-érés, betakarítás;

Dió: gyümölcsfejlődés.

Károsítók:

Almában, körtében a **monília gyümölcsrothadás** további erősödése tapasztalható. A gyümölcsmonília és egyéb **tárolási betegségek** ellen a késői fajtákban a záró permetezések elvégzése javasolt. Az elsősorban élettani okokra visszavezethető gyümölcshullás folyamatos, intenzív almában, körtében is.

Az **almamoly** rajzása folyamatos, csökkenő, 6-12 db imágó/csapda/3 nap mennyiséggel a csapdákból.

Cseresznyében a **blumeriellás levélfoltosság** tünetei nem növekedtek, gyenge fertőzöttség jellemző. A lombzat élettani eredetű sárgulása, hullása folyamatos, intenzív.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, csökkenő számú 30-70 db imágó/csapda/3 nap). Szilvában a **szilvamoly** egyedszáma szintén csökkent, 14-20 db imágó/csapda/3 nap fogással. A fertőzött gyümölcsök hullása folyamatos (~2-3 %-os fertőzöttség), a gyümölcsök ~1%-át már elhagyták a lárvák.

Dióban észlelési szintűre csökkent, a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása, 3 db imágó/csapda/hét fogással. Állomány permetezés már nem javasolt.

SZŐLŐ

Növényfenológia: zsendülés, érés, szüret.

A **szőlő lisztharmat** levél fertőzöttsége általában gyenge-közepes szintű, de a betegségre kifejezetten érzékeny fajtákban 60-80 %-os levélfelületi fertőzöttség is tapasztalható. A fertőzött felületeken a kazmotéciumok száma alacsony, észlelési szintű. A meleg, száraz időjárás miatt képződésük minimálisra lassult a levél színén és fonákán is.

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye –a száraz, meleg idő miatt- alacsony szintű a lombon annak ellenére, hogy a hajtásvégi leveleken viszonylag új tünetek (olajfolt) láthatóak. Az új foltok nem vagy csak nagyon minimális szinten sporulálnak (3. fotó). Hasonló a helyzet az idős levelek peronoszpórás foltjaival is.



3. fotó: Szőlő peronoszpóra új, gyengén sporuláló tünete fiatal leveleken (2024.08.26.)

A **botritiszes fürtfertőzés** számára továbbra sem kedvezett az elmúlt hét. A korábbi tünetek nagy része beszáradt. Újabb tünetek legfeljebb esős napok után várhatóak.

A **fitoplazma** tünetek elterjedése széleskörű a megyében. A tünetes növények folyamatos eltávolítása még mindig nagyon fontos.

Az **amerikai szőlőkabóca** egyedszáma minimálisra csökkent, a csapdafogások alapján 5 db imágó/csapda/hét mennyiségben rajzik a vektor.

Szőlőben a **darazsak** száma és kártétele fokozódott. A kártevő csapdázása és a mielőbbi szüret javasolt az érő fajtákban.

Zalaszentlőrinc, 2024. augusztus 26.

Tűh Annamária
előrejelző